

三

ପା
ଦ
ଶ
ନି
ୟ
ନ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

٥٧٦

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાષ્ટ્રિ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૨૫૩ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ કુશાલની મો લિની.

વિષય ટ-૧૪

શ્રી ગણેશય નમઃ

મૂમતાઝની. મોહીની

—(—) યાને (—)—

બાવલાનુંખુન

ભાગ—૧ લો

જ્ઞાતી પ્રતિદ્ધ મન્નાર

ભાગ્યજ્યોતિ કાર્યાલય મનુ મંદીર
મળીશંકર દલપતરામ અદવયુ

સા. સોની કળીયા—સુરત.

આવૃતિ બીજી / સર્વહક સ્વાધીનછે) પ્રત ૨૦૦૦

સુરત. પગથીઆ શેરીના નાકા પર આવેલા
ધી'લદમી' પ્રી. પેસમાં હીરાલાલ ચંદુલાલે છાપી

ક્રી. ૧ ૧ આનો

(૨)

॥ શ્રી ગણેશાય નમઃ ॥

મૂમતાજની મોહીની

કાને

૧૧૪ મી. આવધાનું ખુન ૧૧૨૬૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

—ભાગ પહેલો— ૧૨૨૬૩

(રાગ હરીગીતમાં) અ. ૧-૨-૨૫

—૧૧૪ ઈશકને!—મદ હૈ—

પરનારીના મોહ પિંજમાં કઈ સિદ્ધ મર સપડાય છે,
એ મોહીનીની મુતીમાં શિકાર ઈશકી થાઈ છે
ઈશકના ચરમા ચડાવી ઈશક મદમાં ડાલતા
ખાના ખરાંબી થાય તો, પણ ઈશકને ના છોડતા

સાપ કે હો રંગ શ્રીનંત પાળુ મોહુ બાળો વાગતો
 ઘાયલ થતા તે મોહુ બાળુ મોહુ થાયે લાગતા
 જો મોહીનીમાં છે દીવાના મોહુ દીપક બતા
 પતંગ બનતા મશકીયો આ દેહને પાળુ શેકતા

૨

સ્વપાન ને ગેઠર મારી પર પાત્રમા પોજન કરે
 અધ્યાન સમ પુલિ ધરી નિચ પાત્રમાં મનડુ ઠરે
 આશક થયા માથુઃ પગલું મહારી કરીને જ્ઞાનના
 માથુઃ પર આપીનથતા શુ ' થશે નવ જાણુતા

૩

ગરડન મૂકાવે બજર ચડાવ દુશ્મન અધિક થાતા ખરે
 આ મશકીયોની જીન્દગી, જીવન જંપી નાઠરે
 ગાટે નિચારો મશકીયો મશક ખ્યાલા છે ભુરા
 પ્રશ્ન રજે જં ચડેતે થાય જીન્દગીથી પૂરા

૪

જીવોડા દીવસમાં બીજો ભાગ બહાર પડશે

મી. ખાવલાનું જીવન

પ્રો. મી. ચોપરાનો અભિપ્રાય

રાગ ઉપર મુજબનો

બુચો તમાસો આજનો પરનારીમાં મોહ રાખતાં
મુમતાઝનું પુરાણ વાંચો, એ ઇશકી સ્વાદો આખતાં
ધન તબવે નુર લબવે વર્ણી જાન કુરખાની થઈ
એ મોહીનીના પાસમાં આ દેહ પણ છુટી થઈ

૫

ટુંકે શબ્દમાં અવલોકતાં મરહુમનું જીવન કહું
જીવન કથા છે કારમી, જીવન જાણે છે સહુ
શ્રીમંતના સપૂત શાવ આજે જણાયા ખાવલા
મૂમતાઝના એ પ્યારમાં સ્વર્ગે સિધાવ્યા ખાવલા

લલન મહી શખો તણી દાળી કરીએ પ્રેમમાં
એ પ્રેમની પ્રતિમાને માટે નાશ છે સૌ પ્રેમમાં
પિતા હતા મરહુમના રહેતા તે સારી શાખમાં
વારસામાં મુકીગયા :નાણાં આડત્રીસ લાખમાં

૭

માતા તણા તે લાડકા, નવ પૂત્ર અન્ય તે વીના
એ લાડ વેલા બાળની જુઓ અને કેવી બીના
બાવલાનું જીવન જુઓ છે વળી અંકૂશ વીના
મીઞસ ને અનિતી પણાના, રગ માંહી છે બીના

૮

દીન દીન મહી સ્વછંદે જીવન કોઇનું નવ માનતા
મિત્ર સ્નેહી કે સગાનું લેશ પણ નવમાનતા
નોકર અને ચાકર સાથે અભિમાનમાં તે બેલતા
નોકર બિચારા શું કરે એક શબ્દ પણના બેલતા

૯

એમ કરતાં સમયજતાં વિચાર દીલમાં તો ધરે
કીર્તી તણા કીલ્લામહી વિચારની માળા ફરે
પૈસા થકી હું પૂર છું પણ માન સાઈ ના મળે
માનની પદવી ધરતા મેમ્બર થયા ચિતડુ ચળે

૧૦

મોટાઇનું એ માન લેવા આશ સિન્ધુમાં તરે
એ આરામમાં ને આશમાં ના આશની બાજુ ફરે
પણુ આશ અમર છે સદા જે આત્મ આશા વાદી છે
પ્રયત્નથી પૂરશાર્થમાં આશા ફળે તે સત્ય છે

૧૧

મોટા તણું તે મન્ન લેવા વાત દીલમાં તે ઠસે
પૈસા વિનાનો માનવી બોલેતો તેને સૌ હશે
પૈસા તણા સંતાન બે મુખકે ઘેલા થશે
મુરખને જાની બનાવી મુરખાઓ પુજશે

૧૨

કુદરત નો શું કાયદો ધન પૂતતો કેવા હશે
નજર નાંખી ને જુઓ તો હુશણ પણ ચપમ હશે
કોઇ હશે જુગારમાં કે હશે રંડી બાજીમાં
કોઇ પાગલ કે દીવાના પણ રહેશે મસકા હાજીમાં

૧૩

કો ઇસ્કી કે વળી વીસ્કીમાં નિચકર્મમાં પૂરા હશે
અધમ જીવનના થતા સંગતફળ આપતા હશે
ઈશનો છે કીયદો તે ઇશ સીક્ષાના મુકે
શરમથી સત્તથકી જગત શરમેથી મૂકે

૧૪

રાજા તણે રાજા બને જગતના તે ઘરે
 ઈન્સાફ ગાંધી આપણ પ્રતિપક્ષ તો તે ન કરે
 ઇશથી ડરતા રહે નહિ ઈશ સહનો સાથી છે
 તે ઇશને ના માનતા તે જીન્દગી આ કાચી છે

૧૫

પ્રિતિ કારે શું બન્યું તે આપ વાંચ્ય જાણો
 સંગત વીના ના શું બરે સંગતથી સૌ માન્યો
 સાબત સારી હોય તો માબતના રગો ચડે
 જો નીચ માબત થાયતો શ્રેષ્ઠ પણ નીચે પડે

૧૬

સદગુણી સંપન્ન તે મળે મેથ્યું સહોબ તે મળ્યા
 ચાલાક કુશળ તે હતા ને કંઈ દુઃખો તો ટલ્યા
 ટાંઈમ્સ ઝાંઝ ઈન્ડીયા પેપરના તંત્રી હતા
 નોકર, કઢીને રાખતા મેથ્યું મેનેજર થતા

૧૭

સમય આવે કો સમે સહબોધ તે દેતા હતા
 નીતી તણા, ના માર્ગમાં તે દોરતાં ના અઠ્ઠતા
 મૂમતાજના એ પ્યારમાં નવ કોઇનું ચાલે નહી
 મેઝબર થયા સહા મહી તો ગુણ સદ આવે નહી

૧૮

ભુરકી નાખી લાગિની બ્રમિત બ્રમસ્તે હતા
રંગેરગમા ને નશનમાં તેનેજ તે તો દેખતા
ખમ્બીર થઈ :ફરતા ફરે વિહરણ ઘેલા આવલા
મુમતાઝની મુર્તિ વિના ન માનતા જગ આવલા

૧૯

રાજ્ય મહેલમાં રહેતી મુમતાઝ

બાદશાહી ઠાઠમાં મોહીની

(રાગ ઉપર મુખ્ય)

ઇન્દોર મહી મુમતાઝ રેતી બાદશાહી ઠાઠમાં
શું ? સ્વર્ગની એ સદરી છે મોહીની બહુ ઠાઠમાં
રાજ ભવનમાં વસે છે રાજની રાજેશ્વરી
એ પ્રેમની પ્રતિમાં બની છે ઇશકની રદયેશ્વરી

૨૬

શુલતાન છે શુલામ છે રમણી તણા ના મોહમાં
શું ? મિન્દ્રની રંબા હશે પરવશ થયા હોએ મોહમાં
નોકર અને ચાકર વળી તહેનાતમાં તે દાસીયો
મોદર અને છે અશ્વગાદી ધન્ય પ્રેમી વાસીયો

૨૭

વિદ્ય વિદ્ય રંગે વસતી વાગાધરે વરાંગના
 એ પ્રિયીયોની તાજ છે ઇરડી તણી સ્વયંગના
 રાજ તણી કૃપા ખરી હરદમ પડેના ખામીયો
 સુમતાજની શું ? સાહચર્યી હા પ્રેમ રસતે ખામીયો

૨૨

સમય તો વ્યવિત્ થાતાં કારણ બન્યું શું કારમું
 ઇન્દોર ને તે ઊંડવા કામ કીધું કારમું
 શું કારણે ઇન્દોર છોડી સુમતાજ મુખાઈ ગઈ
 ખામી પડી શું કારણે કે મોહીની ચાલી ગઈ

૨૩

આવે ખરે મુખાઈ માંહી મોહ ઘેલા ક્યાં નથી
 એ મોહમાં ડોહતા માથુક ઘેલાક્યાં નથી
 બાદશાહી ઠાઠ મુકી ઠાઠ પણ ક્યાં કંમ હશે
 તકલીર જેતું ઠાઠમાં તો ઠાઠશું તે કંમ થશે

૨૪

એ મોહીની મુખાઈ પધારી શેઠ મીઠ બાવલા
 શેઠની સંજેજ રહેવા આજ્ઞા આપે બાવલા
 હીંમત ધરીયા હોમથી મૂમતાજ માટે બાવલા
 બાનની પેરવા વિના નિડર બન્યા તે બાવલા

ઇશકના માશ્ટર બની ને પાઠ આપે આવલા
પ્રેમ ઘેલા શીખજો જીવન બતાવે આવલા
નામ અમ્મર તે કીધુ સારે નઠારે આવલા
હિન્દમાં તુજ નામ આજે ગાતા ફરે છે આવલા

૨૬

“એ નારીયો ના પ્રેમમાં વીરનર પણ તે થઇ ગયા
જુઓ વીચારો ઇશકીયો એ ઇશક પ્રેમી થઇ ગયા
ઇશકના હા રંગમાં તે રંગમાં રોળાઇ ગયા
રંગ કેવો લાગતો તે રંગ બતલાવી ગયા

૨૭

જળ મચ્છનું જીવન જાણો મોત જળમાં થાય છે
ઇશકીયોનું છે જીવન એ ઇશકમાં હણાય છે
તારો તરે સિન્ધુ મહી સિન્ધુ માહા તરી જાય છે
પણ કો સમે તે સિન્ધુમાં તરનાર ડુબી જાય છે

૨૮

અંસીથી ફણીધર ડાલે તેમ ડાલતા શું ઇશકીયો
મોહીણી અંસી બબલે તાલ દેખા ઇશકીયો
એ મોહીણીના નાદથી વાહ કરીને બોલતા
ગુલતામ તેના શબ્દથી ઇશકી મહે તે ડાલતા

૨૯

ખાના ખરાબી થાયતો પણ ઇશકી ઇશકમાં રમે
 ઇશક કાળે જાન જાવે ચિત્ત તેમાં તો ભમે
 ધન હરે જોખન હરે વળી ખાખ થાતી જીન્દગી
 મણુ ઇશકના લે ખ્યારમાં ખતમ કરતા જીન્દગી

૩૦

જોખધારે લીખ માગે જોખ છે જો પ્રેમમાં
 કફની ધરે જો કેશરી પણ છે પ્રેમમાં
 બુદ્ધિ ધરે બુકી થતી ઉમ્મર મહી બકા હશે
 પણ ઇશકના જે છે દીવાના ઇશકના બુકા થશે

૩૧

આત્મા અને ઇચ્છાકદી બુકા કદી થાતા નથી
 ચીરકાળ જીવે માનવી તો ઇશક પણ જાતો નથી
 દેહ બુકા જો અને ગાત્ર જો દીલા થશે
 ઇશકના રંગે ચડેલા ઇશક ઇચ્છા ના જશે

૩૨

કોઇ કર્મથી કો શબ્દથી ઇચ્છા થકી જોતા ફરે
 સુતા ભલે તે સ્વપ્નમાં ઇશક નિદ્રામહી ધરે
 પણ જીવ માંહી ઇશક છે ને નયન માંહી ઇશક છે
 ગમન કરતાં પંથ માંહી ઇશક પણ તે ઇશક છે

૩૩

“મૂમતાઝ મુંબાઈમાં રહી કંઈ દીનતો ચાલી ગયા,
મોજથી આનંદથીતો દીન કંઈ ચાલી ગયા
બદનસાડે બદન સાડે સુદરી સચી સમી
લાખો તણી હોળી કરે ઓ મોહીનીમાં તો ગમી

૩૪

પ્યારના પ્યલા બનાવી પીતાને પાતા ખરે
એ ઇશકના પ્યાલા મહી ગુલ્શન તો બનતા ખરે
પ્રેમ છે ત્યાં પ્રાણે છે ને પ્રેમ મસ્તિ માં રહે
પ્રેમ ઘેલા બાવલા એ પ્રેમ રસ પિતા રહે

૩૫

— મી. બાવલાનું પુન —

મુબાઈની ઠાટમાં જયુરી સમક્ષ

ચાલેલી તપાસ

(તા. ૫-૨-૨૫)

(રાગ ઉપર મુજબ)

મુબાઈ તણી ઠાટ મહી એ કેસ જુઓ ચાલતો
એ કેસ શ્રવાણ કાજ સઉ સઉ ન દીલ ઠેલાવતો

કોરટ મહી સૈઉ લોક આવે આંજ મેળો છે ખરો
સઉ સ્નેહી મિત્રો સાથમાં હા સિન્ધુ પૂર શું ? ઉછળ્યો

૩૬

મોજા ઉછાળા મારવા સમ કોરટ મહી ગીડદીથઇ
ટોળે ટોળાં આવતાં જન કોરટમાં ચિન્તા થઇ
માનવતણુ ઘોંઘાટમાં આ કેસ તો કેમ ચાલશે
જજ અને જ્યુરી વિચારે કેસની શું ગત થશે

૩૭

વિચાર મનમાં ધારતાં વિચાર ઉત્તમ તે કયો
પોલીસ બોલાવી જલ્દીથી, પોલીસ ને હુકમ કયો
હથીયાર બંધી ફેજઆબી. પોલીસની ને ટુકડી
હુકમ થતાની સાથમાં ઉભી રહી ત્યાં ટુકડી

૩૮

પણ લોક બહુ મેદની ત્યાં કોર્ટ પણ તે શું કરે
કોરટના દ્વારબંધ કરવા કોરટતો હુકમકરે
નિરાશ થાતા માનવી શું ? કેસ આજે બંધ કરે
શ્રોતાજને ના દીલમાં વિચારતે વાતો ઠરે

૩૯

સમયબત્તાં વા લાગતાંશાન્તિ મનમાં ના ધરે

કો પામતા નિરાશતો તે કોરટથી પાછા ફરે
 શાન્તિના સુચક થાતાં કોરટ કરતી તે વિચાર
 ચારના ટકોર થાતાં કોરટ ખુલ્લી થઈ તત્કાળ

૪૦

કેસ ચાંલુ ત્યાં થયો હુકમ કર્યો સૌ લાવવા
 પોલીસ અને જે સાક્ષીયો લાગ્યા જુખાની આપવા
 પ્રથમ પાંચ કે સાત ને બોલાવી કોરટ તો પૂછે
 આ કેસ માંહી શું બન્યું કમ કમ કરીને તે પૂછે

૪૧

હાજર થયેલા કંઈકના નામો વળી છે હુકમાં
 એક પછીથી એકની ચાલી જુખાની હુકમાં
 મેથ્યુ મેનજર સાહેબ બાવલા સાહેબના
 મોટર નોકર પણ હતા અહમદ તે મરહુમના

૪૨

નાંહાંગીરજી મોટર ચલાવે ભાડુની ધંધો તે કરે
 પોલીસ સારજન્ટ બોટકીન્સ હાજર હતા તો ખરે
 સર્વના વકીલ હાજર કોર્ટમાં વિરાજતા

(૧૫)

ભરચઃ ભરેલી કારઁ આ કેસની જીજ્ઞાની આપતા

૪૩

મુમતાઝના વકીલ તે નરીમાન
મરદુમની માતા તરફથી વકીલ
મુમતાઝના બાપ સાવકા ના વકીલ વિ.
આ મુજબ સૌ સૌ તણા ના પક્ષથી

મી. મેથુની જીબ

છુટેલી ગોળી બહાર કાઢ

રાક્ષસી હત્ય

(રાગ ડિ)

—

મોટર મહી મૂક

મેથુ મેનેજર

ફરવા તણા

હોગીંગ ગા

ગાર્ડન ઓ

સાઇટની બે

સમાજો કરીને હાં મારી મમ મોટર ચલાવનારે

૨ વાસ આવી અથડામણી થઇ તે ખરે

૪૬

મોટર મહી કે આવી ને તે બોલતો
હી ભાષાથકી શેઠને દબાવતો
રતાં બાવલાને ધમકી થકી દબાવતો
સાત કે મમ મોટર પાસે આવતા

૪૭

૩ ગોળીઓ ચલાવતાં
ના ગોળીઓ તમછોરતા
૧ પૂનીયો માને નાદી
'વા હીમત કરી

૪૮

નાં ગોળી ચલકી

ગોળી થકી

૧ કંઈ થઈ

હિંદ ગઈ

૪૯

શી ગત થઈ

